

Trollhättans
Stad

Stomgården med fabriksområdet i fonden. Källa: Vänersborgs museum.

Detaljplan för Fors 1:1, Stommens gård, ridanläggning

Sjuntorp

dnr. PLAN 2023-3839

Kulturmiljöinventering

**Trollhättans
Stad**

Fastighet: Fors 1:1 och Stommen 4
Adress: Fors Stommens gård
Byggår: 1850–1900 Gradering:
Högt allmänt bebyggelsevärde (PBL 8:17)

Beskrivning

Fem ekonomibyggnader. Ekonomibyggnader med slät panel, locklistpanel och tegelfasader. Sadeltak med röd, korrugerad plåt. Vissa takventiler. Fönster med vita bågar, samt i tegelfasader i gjutjärn. Portar svarta. Del av äldre stomgård/kyrkohemman och jordbruk under AB Sjuntorp.

Kulturhistorisk motivering

Äldre stomgård med anknytning till kyrkbyn och med Sjuntorps fabriker. Stomgård/hemman var en gård som skulle svara för församlingsprästens försörjning.

Centralt högt läge invid nyare bebyggelse i öster. Bostadshusen är kraftigt ombyggda.

Den kulturhistoriska inventeringen omfattar sex ekonomibyggnader med skilda användningsområden. Byggnaderna har till stor del bevarad materialitet och brukas för nutida verksamheter. Materialitet såsom fasadmateriäl, fönster, kulörer och takutformning bör bevaras ur ett kulturhistoriskt perspektiv.

Kulturutredning för Trollhättans småtätorter, framtägen våren 2024 av Projektgrupp VGR kom fram till att de sex ekonomibyggnaderna har ett högt allmänt bebyggelsevärde enligt 8 kap 17 § Pbl.

Planområde 1581K-D:1/1987, detaljplan (stadsplan) dela av Sjuntorps tätort. Planen syftar till att möjliggöra nybyggnation för bostäder samt fritidsområde. Ny plan på gång som syftar till att utöka byggrätten för ridskoleverksamheten.

Bilden visar de fem ekonomibyggnaderna som bedöms ha högt allmänt bebyggelsevärde.

Byggnad 1 och 2

Beskrivning

Mindre byggnad i ett plan. Tegelfasad med murat listverk i gesimsen, sadeltak med roströd, sinuskorrugerad plåt. Skorsten murad med gul tegelsten. Fönster med bruna bågar och spröjs, indelad i 6 smårutor. Rödmålad trädörr med fiskbensmönster.

Mindre byggnad i två plan. Tegelfasad i den nedre delen och locklistpanel i den övre delen. Locklistpanel med tandat avslut mot teglet, målat med röd slamfärg. Pyramidtak med roströd sinuskorrugerad plåt. Fönsteröppningar är igensatta. Rödmålad plåtdörr.

Kulturhistorisk motivering

Byggnaderna har stor del bevarad materialitet men verkar inte brukas av hästverksamheten. Materialitet såsom fasadmaterial, fönster, kulörer och takutformning bör bevaras ur ett kulturhistoriskt perspektiv.

Byggnaderna representerar en tidigare vanlig byggnadskategori, de små byggnaderna som försvinner först, som nu har blivit sällsynta.

För att en byggnad ska betraktas som särskilt värdefull krävs det att byggnadens värde är så stort att dess bevarande kan sägas utgöra ett högt allmänt intresse.

Detta gäller inte bara enskilda byggnader av monumental karaktär eller stort historiskt värde, utan också byggnader och bebyggelsemiljöer som representerar olika tidsepoker eller något karaktäristiskt från skilda sociala miljöer. Bestämmelsen gäller också enskilda byggnader som i sig kanske inte är så värdefulla men som blir det genom samhörigheten i en grupp.

Byggnad 3

Beskrivning

Stallbyggnad med loft. Tegelfasad i den nedre delen och slätpanel i den övre delen. Slätpanelen har röd slamfärg, det tandade avslutet är vitmålat. Sadeltak med röd trapetsplåt. Fönster i tegelfasaden med gjutjärnsbågar som målats svarta. Fasaden har murade pelare och fönster har murade valvbågar och liggande rullskift. Det ligger ett plåtbleck över rullskiftet. Svartmålad plåtdörr som är placerad på samma plats som tidigare träport suttit, dock är ny dörr något mindre. Ovanför den svarta dörren finns det gulmålade träluckor med överljus och hakgångjärn i smide till loftet.

Kulturhistorisk motivering

Välbevarad, byggnaden har till stor del bevarad materialitet och brukas som stall. Materialitet såsom fasadmaterial, fönster och dörrplacering, gjutjärnsfönster, kulörer och takutformning bör bevaras ur ett kulturhistoriskt perspektiv.

Byggnad 4

Beskrivning

Stallbyggnad med två plan. Tegelfasad i den nedre delen och slätpanel i den övre delen. Slätpanelen har röd slamfärg, det tandade avslutet är vitmålat. Sadeltak med röd trapetsplåt. Fönsterbågar i tegelfasaden av gjutjärn som målats svarta. Fasaden har murade pelare och fönster har murade valvbågar i överkant och liggande rullskift. Det ligger plåtbleck över rullskiftet. Svartmålade dubbeldörrar med igensatt överljus finns på östra långsidan och norra gaveln. Ovanför den svarta porten på gaveln finns gulmålade träluckor med igensatt överljus till logen.

Kulturhistorisk motivering

Välbevarad, byggnaden har till stor del bevarad materialitet och brukas som stall. Materialitet såsom fasadmaterial, fönster och dörrplacering, gjutjärnsfönster, kulörer och takutformning bör bevaras ur ett kulturhistoriskt perspektiv.

Byggnad 5

Beskrivning

Byggnad med spritsputs och listverk i gesimsen. På långsidan mot väster finns sju kopplade fönster med småspröjsad träbåge i en gråblå kulör. Svarta hängrännor och stuprör. På den södra gaveln har det satts upp rödslammad stående träpanel.

På den östra långsidan har det satts upp rödslammad stående träpanel. På den norra gaveln är byggnaden vidbyggd med en lägre snedtäcka med stående lockpanel.

Kulturhistorisk motivering

En enkel byggnad med flackt tak som har stora delar av det bevarade utseende och materialiteten på den västliga fasaden, puts och träfönster. Materialitet såsom fasadmaterial, fönsterbågar och takutformning bör bevaras ur ett kulturhistoriskt perspektiv.